

Jubilál a Szegedi Karnagyi Klub Fiatalok a XXII. kongresszusról

Ezerkilencszázötvenhét januárjában, amikor az ellenforradalom leverése után a kulturális élet újjászervezése is megkezdődött, alakult meg Szegeden az azóta is kiemelkedő eredményekkel dolgozó, a dalosélet fejlesztésében vezető szerepet játszó karnagyi klub. Azelőtt csak alkalmilag, a nagyobb énekari hangversenyek és dalostalálkozók megrendezésére előtérbe jötték össze a karnagyi klub megalakítása új formát teremtett a szegedi kórusvezetők munkájának összehangolására. A régebbi időkhez képest, 1957 után, rendszeresebbé szervezték, vált ez a munka, és jelentős mértékben kibővült, kiszélesedett a szegedi kórusok együttműködése.

Milyen eredményeket ért el ötszázötven munkájával a karnagyi klub? A legfontosabb, hogy soha nem látott mértékben fellendítette a szegedi kórusmozgalmat. Emelkezünk még: 1957 előtt néhány évig bizony akadozott Szegeden az énekari mozgalom, valósággal megállt a fejlődésben. Mi a helyzet ma? A városban tíz öntevé-

keny kórus, négy felsőoktatási intézmény énekara, a középiskolákban hat, az általános iskolákban pedig huszonkét kórus működik. Énekkart szerveztek négy zenei általános iskolában, és az Iparitanuló Intézetben. Ez összesen 47 énekkar 4500 énekes. Vagyis annyi dalossal, mint egy nem is olyan kis község lakosainak száma. Ha ez a 4500 dalos, mint egyetlen óriási kórus, egyszerre kezdene énekelni a Széchenyi téren, nem lenne a városnak olyan pontja, ahol ne hallanák a hangját.

Kiemelkedő része volt a karnagyi klubnak a dalostalálkozók és a nagy hangversenysorozatok megrendezésében. Már néhány hónappal a megalakulása után, 1957 nyarán 16 kórus részvételével, országos dalostalálkozót szervezett. 1960-ban, felszabadulásunk 15. évfordulójának tiszteletére, szintén országos dalostalálkozó színhelye volt Szeged: az ország 50 legjobb énekkara szerepelt a felejthetetlenül szép hangversenyeken. A karnagyi klub szervezte meg a Szegedi Zenei Hetek hangversenysorozatát is, amely nemcsak a fejlődő kórusmozga-

lom helyzetét, hanem Szeged egész zenei életének keresztmetszetét is bemutatta. Ezek a legkiemelkedőbb eredmények. De a karnagyi klub munkája nem merült ki ezzel. Sok énekari hangversenyt, dalostalálkozót, szakmai vitát, megbeszélést rendezett az öt év alatt. E sok »aprómunkából« ki kell emelnünk azokat az eredményes erőfeszítéseket, amelyekkel a karnagyi klub a kórusvezetők továbbképzését szolgálta. Nem utolsósorban ennek köszönhető a kórus-hangversenyek színvonalának állandó emelkedése.

A kórusmozgalom az utolsó öt évben nagyarányú fejlődésnek indult Szegeden, a kórusélet társadalmi tekintélye jelentős mértékben megnőtt. Nem utolsósorban a Szegedi Karnagyi Klub munkájának köszönhető ez, s most az évforduló alkalmából további jó munkát kívánunk a jubiláló klubnak, s bizonyosak vagyunk abban, hogy a következő esztendőben is lendületesen és eredményesen dolgozik majd a karnagyi klub a szegedi kórusmozgalom fejlesztésének munkájában.

Igyekszem könnyíteni az építők munkáját

Az újszegedi Rózsa Ferenc sugárúti iskolaépítkezés irányító szobájában élénk szemű fiatalember zörgeti-teregeti a tervdokumentációs papirokat. Mészáros István a neve — mindössze 26 éves. Művezető és lényegében ő irányítja a 16 tantermes általános iskola építését.

Olyan figyelem ül ki az arcára, amikor a munkásokkal beszélget, illetve, amikor százféle ügyben intézkedik, hogy az ember azt hinné: napi munkáján kívül a világon semmi nem érdekli. Tévedés. A politikai kérdések valósággal tűzbe hozzák, s olyan hűvvel beszél a XXII. kongresszusról, hogy szinte lángot fog tőle a környezete.

— Mindig előttem van az SZKP XXII. kongresszusának jelszava — mondja és szokatlanul nagy barna szeméi is szinte beszélnek —, hogy mindent az emberért, az ember érdekében. A Csongrád Megyei Építőipari Vállalatnál a második öt éves tervben a fokozottabb gépesítést, a termelékenység további növelését tűztük ki célul. Örülök, hogy a XXII. kongresszus még nagyobb nyomatókat adott a mi tervünknek is.

Arról beszél, hogy neki legfőbb törekvése az építőmunkások dolgát megkönnyíteni. És rögtön példát is említ, hogy miképpen.

— Mi az alapozásnál a földmunkát nem kézi erővel, hanem géppel végeztük. A markolómasinával öt nap alatt kiemelünk mintegy ezerszáz köbméter földet, amely összesen 11 ezer forintba került. És ami a lényeg: a kubikosok csak az árok oldalát nyesegették, vagyis mentesültek az izomszaggató karomunkától. Ha az árkokat nem géppel, hanem kézi erővel ássuk ki, akkor ez legkevesebb 17—18 ezer forintot emésztett volna fel.

Megjegyezzük, hogy ez természetes és magától értetődő. Mészáros István azonban elmosolyodik erre, és így folytatja:

— Egyszerű, mint az igazság. Mint a XXII. kongresszus útmutatása. Mégis vannak, akik viszolyognak a gépek nagyobb mérvű alkalmazásától az építőiparban. Ennek oka szerintem egyszerű az, hogy a gép csak akkor olcsóbb, ha kapacitását a legmesszebbmenőkig kihasználják.

Szinte minden percben megszákítják a beszédében. Jönnek az anyaghordó gépkocsivezetők, vagy a kőművesek, hogy Mészáros elvtárs, írja alá papírjaikat, vagy magyarázza meg ezt vagy azt. És ő készségesen, minden nagyképűség nélkül, okosan intézkedik, s csak azután fejezi be mondanivalóját.

— Hangsúlyozom, én azt tanultam a pártban, és most a XXII. kongresszustól is, hogy szeressük mindenkifele az embert és tegyünk meg érte, amit csak lehetséges. Ezért igyekszem is az itt dolgozók számára a lehető legjobb munkakörülményeket és kereseti lehetőséget teremteni. Ez sem valami ördögös dolog, csak egy kis szív kell hozzá. Azt mondani például annak a gépkocsivezetőnek: ne a megengedett legnagyobb távolságra rakja le az anyagot, hanem minél közelebb az építőmunkásokhoz, hogy azoknak ne kelljen messzire menniük érte.

Búcsúzás előtt még elmondja, hogy szerinte a XXII. kongresszus szelleme az irodában dolgozóktól is megköveteli a kétkézi munkások iránti nagyobb tiszteletet. Nem szabad például köszönés nélkül elmenni — bármilyen kis dolognak látszik is ez — a falazóbrigád mellett és nem szabad felesleges, bürokratikus intézkedésekkel elvonni őket a munkától, a nagyobb kereseti lehetőségtől.

A szocializmus erői egyre gyarapodnak

A szedőgépre hajolva találjuk Engi Mihály 21 éves ifjút, a Szegedi Nyomda Vállalat ipari tanulóját. Mindössze másfél esztendeje ütüözi a billentyűket, de a betűsorok máris igen respektálják a tudását, mert engedelmesen gyülekeznek egymás alá. A Ságvári Gimnáziumból ide vezetett az útja, mert szakképzett nyomdász szeretne lenni. Meggyőződése, hogy az egyik legszebb mesterséget választotta.

Jól ismeri a XXII. kongresszus útmutatását. Sokat foglalkozott vele eddig is, habár a KISZ-szervezetben még csak ezután kerül sor az anyag részletes tanulmányozására. Valósággal felvillanyozták az ott elhangzottak, illetve a kongresszussal kapcsolatban Szegeden elhangzott különféle vélemények.

— Valahogy nem is értem — mondja —, hogy némelyik igen tiszteletre méltó elvtárs miért aggályoskodik a személyi kultusz fel számolása miatt. Találkoztam már olyan nézetekkel is, hogy veszély fenyegeti a felszabadulás óta elért forradalmi, szocialista vívmányainkat. Öszintén szólva nem érzem az aggodalom okát és én másképpen látom a dolgot. Szerintem semmi értelme attól a forradalmi munkás-paraszt kormánytól félteni eddig elért eredményeinket, amely a Szovjetunió segítségével szerezte 1956-ban az ellenforradalmat, s utána a termelőszövetkezeti mozgalmat is győzelemre segítette. Mindenki tapasztalhatja, hogy azóta egy jótáncit sem engedünk sem a belső ellenségnek, sem az imperialistáknak, hanem ellenkezőleg: egyre gyarapodnak a szocializmus erői.

Engi Mihályt nagy izgalommal tölti el a szovjet tudomány és technika minden új eredménye, amely szerinte egyenes és természetes következménye a XX. kongresszus óta kifejlődött szabad vitáknak. A saját szakmájára vonatkozóan is tud erre példát említeni.

— Nemrég olvastam a Szovjetunió című folyóiratban — meséli —, hogy a szovjet szakemberek olyan automata nyomdai szedőgépet szerkesztettek, amely fotocellával működik és feleslegessé teszi a szedő munkáját. Ez embernek csak annyi a dolga, hogy ellenőrizze a konstrukció működését. Nézetem szerint ez is a szovjet emberek képessége szabad kibontakozásának következménye.

Ezután a saját munkáját veszi vizsgálat alá. Jól látja, hogy neki is napról napra jobb eredményeket kell elérnie a munkában. Mint a fiatalok általában, ő is fogékony minden új iránt, azonban azt is tudja, hogy további fejlődéséhez nélkülözhetetlen az idősebb »szakik« tapasztalata. Ezért igyekszik megfogadni tanácsaikat és olyan gondosan szedni, hogy hibaszázaléka minél alacsonyabb legyen. Forgatja is állandóan a Magyar Tudományos Akadémia helyesírási szabályzatát, amelyet szerinte minden gépszedőnek nemcsak ismernie kell, hanem teljesen magáévá is tenni.

A következő szavakkal búcsúzik Engi Mihály:

— Most fejeztük be hárman a Modern Természettudományok című könyv szedését. Mondhatom, sokat tanultam belőle munka közben. Ebből ismertem meg például Lenin több tudományos munkáját. Még jobban meggyőződtem róla, hogy a tudomány csak materialista alapon állhat és mindig a haladást kell szolgálnia.

Öröm vele beszélgetni. Még jobban meggyőző arról, hogy a mi dolgozó fiatalunk művelt, munkászerető fiatal, és benne él a politikai élet áramában is.

N. I.

Üzemi tanácsülés vagy osztályvezetői értekezlet?

Közel ötven munkás és műszaki vezető — a Szegedi Konzervgyár üzemi tanácsának — tagjai ülnek együtt az egykori üzemi bölcsőde rügtönzött tanács-teremébe átalakított szobájában. A múlt évi munkáról s az 1962-es esztendő feladatairól folyik a szó.

A szemlélő ül, hallgat és ekecsodálkozik az igazgatónő beszámolójában szereplő tényeken, számokon. Tavaly 33,6 százalékkal termelt többet a gyár, mint egy évvel korábban. S a szemlélő mérlegel. Úgy véli, ez nagyon szép dolog. De csakhamar visszább billen a mérleg nyelve, mert e többlettermelésnek csak 50 százaléka származik a munkatermelékenység növekedéséből, a többi létszámemelkedésből. Pedig a célkitűzés itt is a termelékenység kétharmados részarányának elérése volt. Igaz, Szegeden segített a gyár a munkaerő felesleg problémá megoldásában. Némi vigaszt nyújt az, hogy kétszázalékkal több dolgozót foglalkoztattak, mint az előző évben. De az már kevésbé vigasztaló, hogy ezzel a létszámtervet is túlteljesítették. A mérleg »negatív serpenyőjét« nyomja ezen kívül a sejt és a túlóra növekedése is.

Fudjuk, benne voltunk

Több mint egy órán át sorolja a számokat, tényeket Ábrahám Antalné, igazgatónő. Alig győzőm jegyezni. Gondolatban összerakom a konzervgyár 1961. évi munkájának »képét«. Természetesen hozzárakom saját tapasztalataimat is. Például azt, hogy tavaly aszályos esztendő volt. Ahogy itt mondják, bizony döcögött a nyersanyag ellátás. Megtörtént, hogy egy-egy műszak alatt kétszer-háromszor is át kellett szervezni a munkát. Tavaly már a munkaerőben sem válogathattak úgy, mint korábban. A csúcsidényben örültek, ha valaki jelentkezett munkára. Így aztán a sok szeszonzamunkák között olyan emberek is akadtak, akikkel nem többen, csak sűrűbben voltak.

Amikor az idei terv és a vállalati felajánlás számának ismertetésére kerül a sor, megélemlül a figyelem. A múlttal kissé úgy voltak az emberek: tudjuk, részünk volt benne. De most, hogy a jövőről van szó, a felajánlásról, jegyzetelnek. A terv szerint 206 millió forint értékű készáru kell készíteni. Ezt több millió forinttal szeretnék megtoldani. Mindjárt azt is hozzáfűzi a beszámoló,

hogy miből hány vagonnal vállalnak többet. Öszibarackból 20 vagon terveztek, s ezt tízzel toldják meg. Szilvából 20, lecsóból 40, paradicsomsűrűméből pedig 44 vagonnal akarnak többet készíteni. Amikor végül is összegezik a mennyiséget, kiderül, hogy az idén 28,5 százalékkal akar többet termelni a gyár, mint tavaly.

Milyen beosztásban dolgoznak?

Ezután a »hogyan« foglalkoztatja az üzemi tanácsülés résztvevőit. Sorolják is a javaslatokat, elképzeléseket: Ötmillió forintot költsünk gépesítésre... Minden posztot javítjuk a vezetésként... Jobban foglalkozunk az újítómozgalommal. Hogy a feladatterv pontjainak megvalósítására jobban serkentjük az embereket, 9 ezer forint céljutalmat tűzünk ki... Megvalósítjuk azt, amit már régi tapasztalatból ismerünk, nemcsak elsőosztályú áruból készülhet kifogástalan konzerv...

Nagy szakértelemmel beszél itt mindenki, aki hozzájárul az emelkedéshez. Kíváncsi vagyok, milyen beosztásban dolgoznak ezek az emberek. Helyesnek, jónak értekelem, azt amit mondanak, s mégis elégedetlen vagyok a hozzáállásokkal. Hogy miért? Ime a felszólalók és beosztásuk: Bátyi Zoltán tervosztályvezető, Király László termelési osztályvezető, Réti András főkönyvelő, Bagó János kereskedelmi osztályvezető, Náczi János munkaügyi osztályvezető, párttitkár, Kopasz József műszaki osztályvezető, s ezután következnek a telepvezetők, majd üzemrész vezetők. Amit mondanak, azzal egyet értek, hiszen fontos, jó dolgokról beszélnek. A többi között igen határozottan jelentik ki: Nem helyes, hogy a részlegvezetők a munkaszervezési hibák korrigálására a megengedettnél nagyobb munkáslétszámot kérnek és vesznek igénybe... Szűnjön meg a szaladgálás, a »tűzoltó« munka. Ehelyett a vezetők elemezzék munkájuk fogyatékosait. Határozott, biztos kezű irányítással szüntessék meg a fegyelméletlenséget... stb.

Miért nem hallatják szavukat?

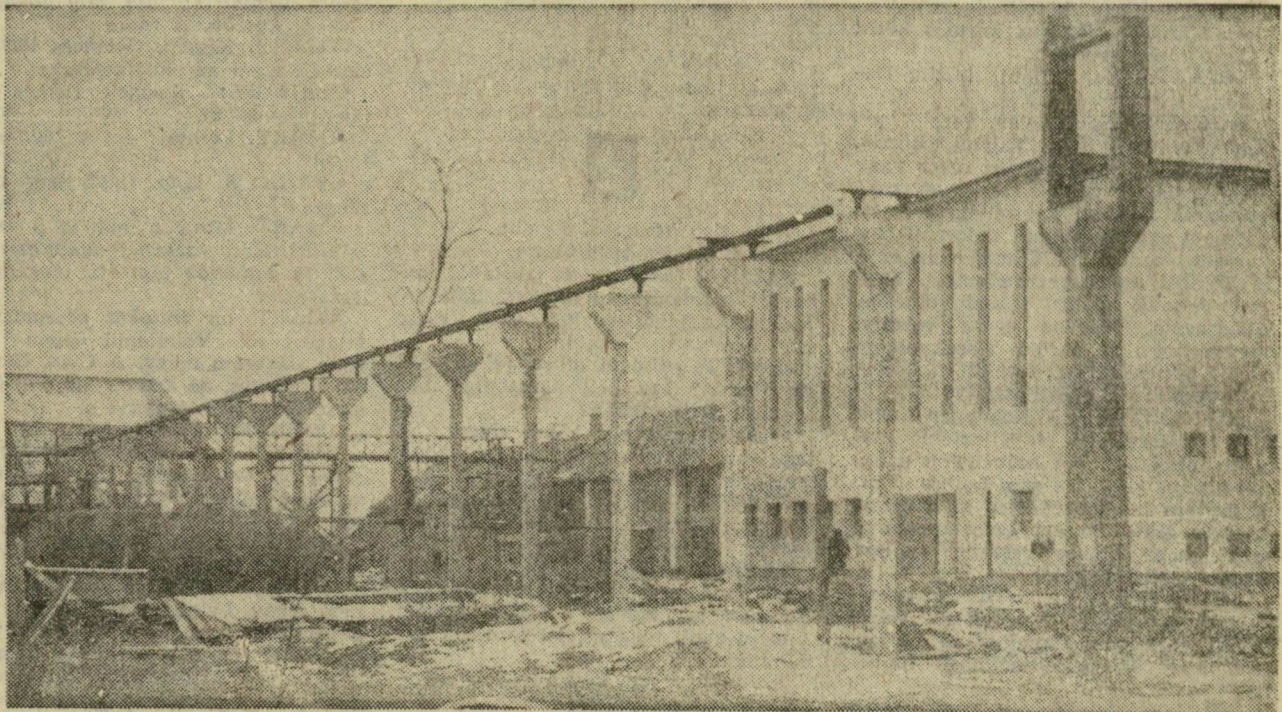
Hol vannak az üzemi tanács munkástagjai? Itt ülnek a padokon, munkaköpenyben, pufajkában s hallgatnak. Ez pedig nem jó dolog.

Miért nem hallatják szavukat? Vagy mindent elmondtak az osztályvezetők? Úgy gondolom, az 1961. évi munkával kapcsolatban ismeretlenek dolgozó társaik véleményét, tapasztalatát, a hibákat. Javaslatot is tehetnek az új esztendő tennivalóinak megoldására. De hallgatnak. Így aztán csak a vezetőket, műszakiakat vitatkoznak egymással, a fizikai dolgozók csak statisztálnak. Ezért ez az üzemi tanácsülés nem a munkások fóruma, parlamentje, csak folytatása az előző napi osztályvezetői értekezletnek.

Most egy éve, az 1961-es esztendő elején tartott üzemi tanácsülésről azt írtuk, hogy akkor a konzervgyári üzemi tanács tagjai sok segítséget nyújtottak a vezetésnek. Hogy az itteni munkások nemcsak szívessen vesznek, hanem tanácsot kérnek tőlük, de segítenek és részt vállalnak a vezetés gondjaiból. Ezúttal nem szövegtünk, csak hallgattak. Reméljük, a gyakorlati munkában a tőlük megszokott aktivitással vesznek majd részt, hogy ne csak terv, hanem valóság legyen mindaz, amit most kézfeltartással megszavaztak.

Nagy Pál

Gőztávvezeték az Erőmű és a Kábelgyár között

Elkészült az Erőművet és a Kábelgyár szegedi telepét összekötő gőztávvezeték. Jelenleg a telepen belüli munkálatok folynak. Még ez évben elkészül az üzem teljes

gőzhálózata. A képen látható gőztávvezetékirtó vasbeton oszlopok mögött a múlt évben felépült új transzformátorház áll.